

Galya-kilátó

GALYATETŐ

Múlt év szeptemberében adták át a nagyközönségnek az újjáépített Galya-kilátót (korábbi nevén Péter hegyese-kilátót). Az Országos Kéktúra nyomvonalán található építmény az EGERERDŐ Zrt. és a Magyar Természetjáró Szövetség konzorciumi összefogásával, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem oktatói, Kovács Csaba és Vass-Eysen Áron tervei alapján újult meg. A csaknem 1000 méter magasan lévő tetőteraszáról kelet felé a Bükk, nyugatra a Börzsöny és a Cserhát hegyei láthatók, tiszta időben pedig a Mecsekig és a Magas-Tátraig is ellátni.

Az állami erdőgazdaságok sokat tesznek azért, hogy bakancsos turistaként bejárhassuk egész Magyarországot. Turistautakat újítanak meg, szálláshelyeket korszerűsítenek és építenek, erdei iskolákat és kisvasutakat üzemeltetnek, a sorra létrehozott és rendszeresen karbantartott kilátókból pedig a magasból tárul elénk a táj, fönt-ről csodálkozhatunk rá természeti és kulturális értékeinkre. Újjonnan indított sorozatunkban az erdőgazdaságok egy-egy kilátóját ajánljuk Olvasóink figyelmébe, felfedjük történetét, segítünk a megközelítésükben és a közeli látnivalókból is szemezgetünk.

A harmincas években mátrai andezitből készült, eredetileg 17 méter magas kilátó műszaki állapota erősen leromlott és túlnőtték a környező fák, ezért volt szükség a megújítására. A kilátószintet vasbeton-toldással megemelték, így végül 30 méteresre „nyúlt”, és az ország egyik legmagasabb kilátópontja jött létre. A tervezők a megnyújtott belső mag köré csavartak két, egymással párhuzamosan haladó lépcsőt, elválasztva ezzel a fel- és a lejutást – míg korábban csigalépcső vezetett az épületen belül. A kilátószintre 162 lépcsőfokot kell megmászni, a lépcsősorokra programozható LED-világítást szereltek, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a fényszennyezést. A biztonság kedvéért a lépcsőket és az épületet acél védőhálával vették körbe „Országos Kéktúra” felirattal.

A Galya-kilátó további érdekessége, hogy a vasbeton toldatba három, egyenként öt fős bivakszállást alakítottak ki, amelyek egész évben várják a különleges élményre vágyó természetjárókat. Aki kilép a komfortzónájából, és eltölt egy éjszakát a színes körablakokkal és acélajtóval ellátott „betoncellában”, az Magyarország egyik legmagasabb pontjáról gyönyörködhet a napnyugtában és a napfelkeltében. A bivakszállások egyetlen „berendezése” a fából készült padlóburkolat, ugyanakkor gyors wi-fi, lámpa és konnektor áll a vendégek rendelkezésére.

A 955 méter magas Péter hegyesén álló kilátó stratégiai helyen fekszik, aljánál pedig pecsételőpont is található. Aki nem hazánk emblematikus túraútvonalát járja, Galyatetőről érheti el a kilátót: az ugyancsak tavaly szeptemberben átadott Galyatető Turistacentrum mellől induló, jól kiépített és jelzett ösvényen néhány perc sétával.

A Galyatető Turistacentrum a kilátóval együtt újult meg uniós források felhasználásával. Az üzemeltetés is közös, ezért aki a bivakszálláson szeretne aludni, a turistacentrumban veheti át a kulcsokat, és igénybe veheti annak szolgáltatásait is. Az igényesen felújított, Magyarországon a maga nemében egyedülálló épületet érdemes kívülről és belülről is szemügyre venni. Az ökoturisztikai központ épülete intelligens házként működik. A szekrények, a zuhanyzó, illetve már a bejárat is

mágneskártyával nyitható. A fűtés hőszivattyús rendszerű, padló- és falfűtés működik, míg a közös helyiségben alkalmanként a nagy kandalló szolgáltatja a meleget. A szállás emellett környezetbarát: a tetőn napkollektorokat, az udvaron napelemeket helyeztek el, ezek felelnek a meleg vízért és az áramért, a vécéket pedig a tetőkön összegyűjtött csapadékvízzel öblítik. A földszinten recepció, bisztró, mosdók,

sítároló, konyha, valamint kiszolgálóhelyiségek találhatóak, és egy fürdőszobával ellátott, akadálymentesített szobát is kialakítottak. Az első emeleten öt 2-4 ágyas, mosdóhelyiséggel ellátott szoba, a második emeleten pedig a dormitórium, a bakancsos szálláshely kapott helyet, négy ágyas fürkékkel, míg a fürdőszoba a folyosó végén található.

A kevésbé gyakorlott túrázóknak a „Kis-Galya-kör” útvonalat ajánljuk. Az 1,9 kilométeres túra Galyatetőn a nagyszállótól indul. A kék sáv jelzésen a lépcsősoron felsétálunk az új Galyakilátóhoz, ahol csodálatos körpanoráma fogad. Onnan továbbhaladunk a kék jelzésen, majd pár száz méter után jobbra letérünk a piros háromszög jelzésen Mátraalmás felé. Rövid, meredek ereszkedést követően kellemes szintútra jutunk, amely az egykori, mára már bebokrosodott Dózsa sípályát keresztezi, ahonnan észak felé a Karancs-Medves-vidéke, szerencsés esetben a Tátra tárul a szemünk elé. Alattunk Mátraalmás terül el. Folytatjuk utunkat a hatalmas bükkfáknak is otthont adó erdőben, míg egy elágazás-

Dijazták

A kortárs magyar építészet legkiválóbb alkotásait összegyűjtő Média Építészeti Díja versenyen tavaly az Épület kategóriában a Galyakilátó abszolút győztes lett, és a közönségdíjat is elhozta. Ezenfelül megnyerte az egyik legjelentősebb amerikai online építészeti magazin, az Architizer A+ Awards közönségdíját is Renováció kategóriában. A tekintélyes díjat az amerikai online építészeti magazin három évvel ezelőtt alapította a Wall Street Journalal és a Webby-szel karöltve. A rangos elismerésnek köszönhetően a nemzetközi média is felfigyelt a kilátóra: elismerően szólt róla a Daily Mail, az egyik legnagyobb kínai dizájnoldal, de a törökök, az irániak és a lengyelek is méltatták.

Az EGERERDŐ Zrt. mátrai területén található további kilátók:

- **TV-torony:** Kékestető
- **Kozmáry-kilátó:** Mátrafüred
- **Muzsla-kilátó:** Mátrafüred
- **Hanák-kilátó:** Mátrafüred és Mátraháza között
- **Sástói-kilátó:** Sástó
- **Vörös-kő-kilátó:** Mátraszentlászló

hoz nem érünk. Ott a jobbra vezető piros sáv jelzést követjük, amely a sípályát keresztezve visszavezet Galyatetőre.

Nógrádi Attila, Turista Magazin
Fotók: Magyar Természetjáró Szövetség
Túraajánlat: EGERERDŐ Zrt.

(Következő számunkban az ÉSZAKERDŐ Zrt. Károlyi-kilátójáról pillantunk körbe)